

AUSTAVINDEN

Julen 2013

Organ for Vidrek Grendelag
34. årgang

Austavinden

33. årgang
Redaksjonen 2012
Martin Indregard
tlf. 90772497
epost: martini@online.no

Torgunn Olsen
Tlf. 76959640 og
971 87286
epost: torguno@online.no

Trond Østrem
Tlf. 99317710
Epost: trondo@hin.no

Layout:
Anders Øgsnes
Tlf: 90986117
epost: adm@hildringstimen.no

Austavindens hjemmesider:
www.vidrek.no - Austavinden.

Der finnes alle årgangene fra 1 997 til i dag. Kjell Olav Ravn kan også skaffe CD med alle årganger fra starten i 1 979 til 201 1 . tlf. 9099731 6
epost: kor@virak.no

Utgiver: Vidrek grendelag
Opplag: 1 00 eks.

Medlemskap i grendelaget:
- Husstandsmedlemskap med Austavinden kr. 200 pr. år
- Enkeltmedlemskap med Austavinden kr. 150 pr. år
- Bare Austavinden: kr. 100 pr.år
Betaling til konto: 4520.07.11 703

Betaling på giro/nettbank:
husk å skrive hvem beløpet gjelder!

Forsida:
8-skilling fra 1706, funnet på Vidrek av Torje Johansen i 2013. Mynten har potrett av kong Fredrik IV av Danmark-Norge, som var konge fra 1699 – 1730. Mynten stammer fra den tida da Mogens Pedersen på Vidrek dreiv jektefrakt til Bergen, i skarp konkurranse med særlig jekteskipperne på Liland. Se ellers artikkelen Skattejakt på Skråpen.

Austavinden om novva

Så kom vi i mål med Austavinden i år også. Det har i år, som før om årene vært ytt fantastisk innsats ved tastaturene rundt om.

Dere får som vanlig litt status fra grendelag, utmarkslag og ellers om bygdas aktiviteter gjennom året som gikk. Der blir også noe historisk stoff, og kanskje mest spennende - ny og gammel historie i kombinasjon, da Martin har fått innblikk i de spennende funnene som ble gjort med metallsøker på Skråpen.

Det er litt merkelig å kjenne på dette med tilhørighet og daglig dont, når der dukker opp detaljer om dagliglivet i bygda for 400 år siden. Det mest spennende var kanskje sølvmynter fra 1600-tallet - en skatt i lomma til en guttunge den gangen, og kanskje en større skatt i jorda nå. Jeg kan tenke meg at det var et sårt tap for den guttungen eller jenta som hadde hullet i bukselommen - Kanskje Mogens eller en av hans sønner - og mynten ble nok lett lenge etter. 8 skilling i sølv var 1/12 daler - eller ca 1, 50kr i dagens penger.. I 1625 var 1 rigsdaler = 4 ort = 6 mark = 96 skilling. Hva kunne man kjøpe for denne 8-skillingen da? Her er noen eksempler:

- Sild, 1 tønne: 3 rdl, Sukker, 1 kilo: 1 rdl, Smør, 4-5 kilo: 1 rdl, Tobakk, 3 kilo: 1 rdl, Byggmel, 1 tønne (139 liter): 3 rdl, Brennevin, simpelt, 1 pott (1 liter): 16 skilling, Galte, stor: 1 1/2 rdl, Ungsau: 1 ort, Ku, 1 stk: 2-5 rdl, Hest, gammel: 5-6 rdl

Det kan også nevnes at dagslønna til en ufaglært dagsarbeider va 12-16 skilling på den tida. Ei tjenestejente hadde omtrent halvparten. Da, som nå var det forskjell på lønsnivåene. Var du skapretter (bøddel), var lønna litt bedre:. Her er en prisliste over hans tjenester på 1700-tallet:

- For å slå i stykker armer/ben, 14 rdl
- For et hode avhugd med sverd, 10 rdl
- For å brenne en kropp, 10 rdl
- For et hode avhugd med øks, 8 rdl
- For pisking (kagstryking), 5 rdl
- For å hugge av hånd eller fingre, 4 rdl
- For et brennmerke, 4 rdl
- For å grave ned en kropp, 3 rdl
- For hvert knip med glødende tener, 2 rdl

..og en nattemann i Danmark fikk på 1700-tallet 12 skilling for å flå et selvdødt dyr.. Andre satser der i gården mao.

Vel - slik kan man fabulere. Kos dere med årets pust av Austavinden, og ha ei fradelig høgtid.

Anders - på vegne av lederen

Grendelaget i året som gikk

Rusken i mai

13. mai møtte vi 15-20 personer opp på rusken. Det ble ryddet langs È6 og rundt grendehuset, samt spist pølser og drukket kaffe ute. For noen passet det bedre å plukke søppel en anna dag. Nytt av året er at vi har fått en avtale med Statens Vegvesen. Vi får 5000 kroner for å rydde langs È6 hvert år til og med 2018. Vegvesenet stiller med sekker og hansker og henter sekkene før 17. mai. De tar ikke med sekker fylt med lauv og gress som er raket opp ved grendehuset. Det stilles krav om at alle som plukker søppel langs È6 må ha refleksvester og vegstykket må skiltes. Det er også et databasert kurs som må gjennomgås. Anita Ravn har tatt et utvidet kurs i arbeid langs offentlig vei i forbindelse med sin arbeidsplass. Dette vil vi få mer informasjon om når våren nærmer seg.

Rundvask på grendehuset

Lørdag 20. april ble det vasket rundt på grendehuset. Vann og såpe fikk innpass diverse plass. Det ble også ryddet i skap, gardiner ble tatt ned til vask og kopper og kar ble telt opp. Nytt av året var at det ble hengt opp arbeidslister i forkant av denne lørdagen. På den måten bidro folk med vasking andre dager og krysset av på lista. Dette fungerte bra og vil nok bli praktisert flere ganger.

17. maifeiring

17. mai falt i år på en fredag og samme helga som pinsen. Været var fint og trofast gikk toget fra Gjerdhaugsvingen og til skolen. På grendehuset var det laget et flott arrangement med salg av kaffe og kaker, samt et åresalg med mange flotte gevinster. Nytt av

Nytt fra utmarkslaget

Virak utmarkslag (tidligere Virak grunneierlag BA) hadde årsmøte 10. mars 2013. Navneskiftet kom etter at norsk lov er blitt endret slik at betegneslen BA (Begrenset Ansvar) ikke lenger kan brukes. Laget vil få sine endelige vedtekter fastsatt når jordskiftesaka som pågår er ferdig.

På årsmøtet ble Viggo Brochs valgt til leder, etter Martin Indregard, som trådte ut av styret. For øvrig ble det gjenvalg på hele styret, slik at det i tillegg til Viggo Brochs består av John Martin Overvåg (nesleder), Ivar Ravn (kasserer), Jan Røssås (sekretær) og Gunnar Hansen (styremedlem).

året var som sagt sagt salg av kaffe og kaker, og dette kom det ingen negative kommentarer på. De som var tilstede koste seg godt. Det var likevel lite folk, ca 30 stykker. Dette tror vi skyldes at det var langhelg. Vi håper at dette tar seg opp.

Forslag til alternativ bruk av spillemidlene

I år hadde kommunen revisjon av kommunedelplanen for fysisk aktivitet og kulturopplevelse. På basis av denne revisjonen som skjer hvert 4. år, utformer kommunen prioriteringslista til fordelinga av spillemidlene. I forbindelse med revisjonen ønsket kommunen innspill til denne høringa. Grendelaget sendte inn et forslag der Rønnaug Indregard var behjelpelig med å utforme brevet.

Vi foreslo at spillemidlene kan brukes til prosjektering/planlegging av sykkel- og gangsti. Altså tenke litt nytt. Ei slik prosjektering/planlegging vil kunne innebære utforming av en reguleringsplan, kostnadsberegning, forhandling med grunneierne etc. Dette med grunnlag i at en sykkel- og gangsti vil være med å bidra til økt fysisik aktivitet. Det vil også bli lettere/sikrere og transportere seg i bygda og kan bidra til byggeaktivitet. Kort sagt vil det ha betydning for oss.

Videre arbeid med en sykkel- og gangsti vil være staten og statens vegvesen som gjør. Vi tror det vil være lettere å gjennomføre/finne penger til denne saken hvis den er ferdig prosjektert. Det viser seg at fylket har trafikk sikkerhetsmidler igjen, men det mangler planer, og derfor blir det ikke gjort noe med.

Rastebenker

Utmarkslaget har søkt og fått støtte fra Sildvikmidlene i Narvik kommune til å kjøpe og plassere ut 2 rastebenker ved populære rasteplasser i utmarka. Benkene er plassert ved Helligdagsvatnet og Storfossen. Benkene viser seg mye brukt allerede, så det vurderes kjøp av flere til utsettelse ved andre vann eller ved mye besøkte plasser.

Kultivering av fiskevann

Årsmøtet vedtok å starte opp et arbeid med kultivering av fiskeressursene på Vidrek-fjellet. Ivar fikk

ansvaret for denne jobben, og Svein Ravn er også blitt med i arbeidet. Fra 20.aug til 10.september var det uttynningsfiske i Toppvannet (Klubbvannet) og Storvannet. Etter veiledning av Ferskvannsbiologen A/S,Lødingen bør dette skje i minst 5 år. Minste fisk var 28 gram og største 181 gram. Det er innkjøpt garn med 18 og 19,5mm maskevidde. To joller er også innkjøpt.

Elgjakta

Marit Hansens jaktlag fra Tromsø, som nå i mange år har leid elgvallet på Vidrek, fikk en kvote på 9 dyr i år: 2 okser, 1 ku, 1 1,5 års okse, 2 1,5 års kyr og 3

kalver. Av dette klarte de å felle 8, dvs. alle unntatt en 1 ½ års okse. I år jaktet de flere dager enn noen gang før. I følge jaktlederen har de aldri observert så mange elg under jakta som i år: 121 elgobservasjoner, mot 68 i fjor.

Ellers er laget opptatt av jordskiftesaka (se egen artikkel).

Martin

Minneord over Arthur Larsen

En stor personbil kommer kjørende opp fra riksvei 50 og inn på tunet på Grønvold. Det er Arthur som kommer fra Narvik i egen bil.

Slik er ett av mange minner fra barndommens Virak på 1950-tallet. Arthur var tidlig ute med å skaffe seg egen bil, dermed kunne han reise til Virak når han selv ønsket det, og det var ofte. Dodgen brakte oss til og fra Virak i utallige helger året rundt med Arthur som stødig sjåfør, ofte med passasjerer.

Virak betydde mye for Arthur, ikke bare bygda og heimgården, men også familien og folket. På sine seinere dager snakket han stadig oftere om Virak og om barndomsheimen. Selv om han var preget av alderen de siste årene han levde, stod minner og opplevelser fra fortida klart for han, og han fortalte levende om oppveksten på Grønvold, om foreldrene og om gården som en møteplass for slekt og venner. Særlig ofte dvelte han ved minnene om Agnes.

Selv om Arthur har hatt andre boligadresser enn Virak, var det heimgården som var heimen hans hele livet. Å sitte på verandaen i sommersonne og se ut over bygda og fjorden var det beste Arthur kunne gjøre på sine gamle dager.

Den 10. juli 1923 fikk Agnes og Deberg sønnen Arthur som den første av fire sønner på Grønvold. Etter en trygg og god barndom på gården, gjorde han som mange andre, reiste ut for å skaffe seg utdanning og

arbeid. Han ble etter hvert snekker, og arbeidet først i Bodø og i Kabelvåg før han slo seg ned i Narvik på 1950-tallet sammen med kona Eva og barna Jørgine og Dagfinn.

Hans viktigste arbeidsfelt ble møbler og innredninger. Mange er sporene etter ham både i Narvik og andre steder, for eksempel i Svaneapoteket og i fjellheisrestauranten i Narvik og på høyfjellshotellet på Saltfjellet. Også venner og familie fikk nytte godt av Arthurs snekkerferdigheter, og han var en dyktig fagmann. Vi barna husker spesielt de lekene han laget til oss, enten det var dukkehus med innredning som tro kopier av virkeligheten, eller det var Ofotens bilruters grønne busser i miniatyr og ferga Virak så stor at vi kunne sitte på den. Garasje måtte naturligvis også bussene og bilene ha.

Men Arthur ville også videre, han tok pedagogisk utdanning og ble lærer. Dette førte ham til Hemnesberget, der han i nesten to tiår underviste i den vide-regående skolen. Da han ble pensjonist i 1989, flyttet han til Virak sammen med Edith, som han giftet seg med i 1976. Allerede i 1974 overtok han gården fra Deberg, og han hadde i mange år arbeidet med vedlikehold og fornyelse av gården da han kom dit. De siste 10 årene bodde Arthur i Narvik, det siste halvannet året på Furumoen, hvor han døde 7. april

Et minne for livet

De stirret... Noen smilte og noen så bare ekstremt nysgjerrige ut. Det er jo naturlig. Omtrent ingen av befolkningen hadde noen gang sett turister/utlendinger.

Da er det vel ikke så rart at de ser litt rart på meg. Alle menneskene der nede er veldig korte, har en god blanding av kinesisk og thailandsk utseende. Jeg som er 180 cm høy, lys i huden, og går rundt med korte shorts og t-skjorte. Man kan lett si at jeg skilte meg ut. Jeg skjønnte at de syntes jeg var interessant, men ble aldri helt vant til at de stirret. Jeg ble aldri helt vant til at de kom og skulle ta bilde med meg, som om jeg var en eller annen kjendis.

I juleferien 2012 dro jeg, mamma og Martin til Burma/Myanmar for å besøke Andreas, sønnen til Martin som arbeider der. Da jeg hadde vært der i kun få dager merket jeg hvor fantastisk denne plassen

var! Det som overrasket meg mest var egentlig hvor hyggelige alle sammen var. Og så må jeg nevne landskapet. Det var så mye fint å se på. Selv i den travle byen Yangon var det mange fine, grønne parker man

i år. Mange er minnene han etterlater seg. Han var en mann med pågangsmot og initiativ, det viste han både i arbeidslivet og privat. Han var kreativ, oppfinnsom og nevenyttig. Han hadde alltid en god kommentar på lager og et smittomt humør. Slik var han og slik vil han bli husket.

Dagfinn

kunne slå seg til ro i. Fem timer unna denne byen lå en fantastisk strand hvor vi bodde i en uke. Den het Nwge Saung og ligger i Bengalbukta. Trenger ikke å si så mye mer enn at det er den vakreste stranda jeg noen gang har vært på. Du kan se bilde av den i kollasjen her.

Alt i alt vil jeg si at Burma er en fantastisk plass. Jeg hadde en lærerik, opplevesrik og super ferie. Anbefales på det sterkeste.

Agnes How Aksum

Julekryssord

										TRE- NING		HASTE		STORBY		SKØY			J. NAVN
												J. NAVN		SKOLE- TILBUD		ADVERB DYR			
										→									↘
																	FORK.		
										↑ APPA- RAT → BAKKE → TOPP ↘			KJ. TEGN → ATSEL		DYR KJØTT		TIG- GERE		
										FAKTUM				ATOM		GUD			↓
										↑ ANFALL ↑ FOR- FADER						ART.			
											KAV	DYR						PÅ NORSKE FLY	
STERK		RETNIN- GEN		PLATT- FORM	NORR. GUD			STERK				LEDD				MARK			
SAM- TYKKE					RUTINE			KANT								TRE			
SKA- T							LAND							SPOR					↓
				DRA TØMMER	TIDE- VERV		BLI ENIG					FALLE						ENTU- SIASME	
↑ FØLER							ELV					PØLSE							
LAND									DYRENE	VERK- TØY BIB. NAVN									
LEKER																			
E I M E				SKRIV						G. NAVN				OBLAT		KJ. SYMBOL	SMERTE		
								REKTOR									SPOR- TER		
						KASTE- TAU		FERSK											
STORBY		FORK.																	
SKAM- ROS		SKIR			OMRÅDE					FOR- TVILE					JOCKEY	URO			↓
						ØSTER- RIKE		GI				PLANTE		VOKSER				TROND 2013	
							SJØDYR												
SKILLE						TING				REKLA- MESKILT ROS							SJAB- LONGEN	KJ. SYMBOL	
PLAGG	FOTTØY		↑		FRITID										FART YTRE				
		STILART																	
		TRE									TREN			SA				HALKE	
														PLAGG					
STU- DENT					BORD- KLEDE	KJØRE- TØY					ORDNE		HOLDE MUNN				HAN		↓
PER AR						VAG							SKAM				PARA- SITTENE		
T E S T								TRE			VASSE				KOM- MUNE SMER- TEN				
								GNI			ELV								
				DRIKK			GAVE									FORK. MØBEL		EIER	
ELV				RASK															
ART.			↶				←			←									↷
		LISTE								RESUL- TATET	KROK								
		PASTILL									→ ↓ KONJ.								
SKYLL																			
REGENT		SATYR					BEKLA- GER							KLAN- GER					↑ NORGE
						GJØRE						GOD JUL!	FARGE- PLATE						↶ LOFT

Smånytt

Plencruiser

Da bladene på trærne datt av i høst, kom det frem noe blått bak garasjen til Berit. Hun kan fortelle at det er siste anskaffelsen fra i sommer, en 14 fots Askeladden fra Kjøpsvik som er lagt i vinteropplag.

Hus til salgs

I høst kunne Austavinden se at Roar Skogly annonserte huset sitt for salg. Vi konstanterer fakta, og ønsker Roar lykke til. Vi håper likevel å se han her i bygda.

Ny utgivelse fra Virak Records

Virak Records er navnet på enmannsforetaket mitt. I disse dager spiller jeg inn ei ny CD-plate med arbeidstittelen Djupe spor. Den inneholder 12 spor som spenner fra det vemodige, via det ettertenksomme og over mot det burleske. En av tekstene er ført til pennen av Helge Stangnes, og han lot meg få sette melodi til det vakre diktet hans. Øvrige tekster, melodier og arrangementer har jeg gjort selv.

Jeg har med meg Paal Ellingsen, Hans Olav Wold og Roy Espen Olsen i kompegruppa. I tillegg synger Svein Harald ”Klasken” Hanssen på en av sangene. Jeg bruker samme korgruppe som på forrige utgivelse: Tone Kristiansen, Clara Good og Hanne Fagerli Nygård.

Hanne er dessuten vokalist på ett av sporene. Karl Johan Storø er medprodusent og lydtekniker, og plata er spilt inn i hans eget studio i Bjerkvik. Han spiller dessuten trommer på en av sangene. Hans Gundersen har spilt inn naturlyder som bakgrunn på en av sangene.

Ting i tida

Høsten 2013 begynte det norske folk å fundere over noe vi tidligere ikke hadde ofret en tanke: Hva sier reven? Brødrene Ylvisåker kom med noen mer eller mindre kvalifiserte forslag som gikk sin overraskende seiersgang verden rundt. I skrivende stund har videoen hatt mer enn 240 millioner treff på nettstedet YouTube, og den har figurert høyt på musikklister rundt i verden.

Ikke før har oppstyret lagt seg, så utvikles en kollektiv interesse for sjakk i det norske folk. De som til å begynne med trodde at Remí er verdens beste sjakkspiller, lærer snart at Remis betyr uavgjort i sjakkverdenen. Vi får vite at dersom en bonde går langt nok, blir den ei dronning. Det er en ganske oppsiktsvekkende og utenkelig idé i et fjernt land for mange tusen år siden. I dag kan en bonde bli dronning hvis han er villig til å gå langt nok. Først må han gjennomføre en kjønnskifteoperasjon, og så må han gifte seg med en tronarving. Når vil det være mulig å gjøre en bonde til en hest eller et tårn? Jeg tør nesten ikke tenke tanken.

Det neste spennende fenomenet jeg kjenner til, er kometen ISON. Foreløpig er den knapt synlig med det blotte øye, men i følge astronomene kan den

Foreløpig utkast til plateomslag

Jeg regner med å slippe plata under Vinterfestuka 2014, og slippkonserten blir trolig i Mørkholla.

Trond

bli et flott skue på vesthimmelen rundt juletider. Eller den kan bli et blaff, som revesangen til Ylvis-brødrene. For å sitere astronomen David H. Levy: ”Kometer er som katter: de har hale, og de gjør akkurat som de selv vil.”

Trond

Smånytt

Nytt tak og ny vegg på Likjhågen

På nersia av veien blei det et halvt nytt tak og ny røst-vegg hos ho Torgunn i sommer. I røstveggen er det nye vinduer og dører. Det har vært mye godt arbeids-vær -kan det meldes fra stillasen.

I vinter blei det pussa opp nokka på innsida, og i høst blei samme røstveggen bygd opp på nytt fra innsida i 2. etasjen.

Oppgradering på Bjerkelund

Hos han Øystein på Bjerkelund har flere av bygnin-gen fått seg et løft i sommer. Storgarasjen skifta farge fra gråbrun til hvitaktig. Vognskuret (redskapsskuret) blei malt, og sommerfjosen fikk nytt tak og et strøk maling.

Bli lys! -og det blei det

På kvelden 23. oktober kom det et kjøretøy langs veien. Det som på avstand så ut som isbilen, viste seg å være en snedig liten lastebil med lift. Hver gang den stoppa blei det lys i et gatelys. Det var rett og slett vegvesenet som bytta pære i gatelysstolpan. Hvem det va sin bil med lift, vet vi ikke. Det blei riktig så lyst og fint. Vi må likevel legge til at vinden i novem-ber slokte nån av stolpan igjen. Om det er pæra eller strømmen som gikk, vet vi ikke, men mørkt blei de.

Jordskiftesaka

I år har den jordskiftesaka utmarksla-get har rekvirert kommet mange steg videre. Formålet med utredningssaka var å få svar på en del uavklarte forhold som gjaldt gamle rettigheter, plikter og grenser i bygda.

Gjennom fleire rettsmøter og rettsbøker har jordskiftedommer Svein O. Dalen og retten avklart mange spørsmål , men enda er det fleire i vente. Endelig dom i sakene er ennå ikke falt, bare Nausttomtene ved Moloen som blei lagt ut i 1866 er nå rekonstruert, og etter oppmåling og befaring er nye, nøyaktige grenser etablert. Arealet nedenfor naustene og sjøgrunnen utenfor er sameie mellom de 7 brukene som har nausttomt der, med andeler på mellom 3/14 og 1/14.

Retten har gjort greie for rettsprinsippa til fleire spørsmål:

- Høyesterett har i en dom slått fast at eiere

Ny lufteveranda hos Anita og Svein

I fjor høst kunne vi se at ny veranda tok form på øverveggen i andre etasje hos ho Anita og han Svein Ravn. Her kan det luftes sengetøy og drikkes kaffe. Artig er det at sola varer litt lenger utover høsten der oppe på verandaen.

Det kom redaksjonen for øret at opprigginga ikke blei helt ufarlig da snekkeren hadde lånt ut stillasen til grendelaget og sjøl måtte bruke stigen. Etter å blitt henganes etter arman, gikk alt bra til slutt.

Nausttomteiere på utmåling ved moloen.

av grunnen ned til strandlinja har eiendomsrett ut i sjøen til marbakken, eller, hvis slik ikke kan påvises, til 2 meters dybde ved middels lav vann-stand.

- Vidrekleira tilhører de eiendommene som støter til leira og eierne av Risøya. De endelige grensene fastsettes i samsvar med prinsippene i vassdragsloven § 3 og 4. På utsida av Risøya vil marbakk- eller 2 metersregelen gjelde, men på innersida vil det være midtlinja mellom eien-dommene på land og de på Risøya som er det prinsipielle skillet.

- Vidrekøyen er sameie mellom 11 av bruka, med andeler på mellom 23,37% til 3,30%.
- Fallretten i Vidrekelva (Storelva) er sameie mellom 8 av bruka på Vidrek, med andeler på mellom 22,22 og 6,71 %.

Jordskifteretten tar sikte på å opprette ansvarlige brukergrupper og regler for vedlikehold av flere veier på Vidrek. Det gjelder Sjøveien (E6 til moloen), Kirkegårdsveien (E6 og opp til Rønnaug), veien til vannverket ved Storelva, og 2 veier til hyttefelta på Mosshågen og i Sildvik. Alle berørte har vært innkalt

Status for Grendehuset

I sommer ble det gjort en stor reparasjon på taket, i kroken mellom inngangspartiet og vestveggen på gymsalfløya. Den gamle sinkrenna var utett i lod-dinga, og vann hadde trengt inn i konstruksjonen.

Vi fikk rigget opp et stillas og løsnet takplatene på skråtaket over inngangspartiet. En del kledningsbord ble fjernet, og den gamle sinkrenna ble demontert. Noen få bord måtte byttes i taktroa, men ellers var taket i overraskende god stand. En av takbjelkene ble forsterket, og nye bord ble lagt.

Blikkenslager Førre la Protan-folie langs tak og et godt stykke opp langs veggene. Denne membranen er helsveist og vil lede vannet bort og hindre at det trenger inn i konstruksjonen. Takplatene ble lagt på plass igjen, og veggene ble kledd inn og malt.

Det gjenstår noe arbeid. Takfotbeslag og ny takrenne med nedløp må på plass, og gymsalveggen i kroken må repareres. Veggene er midlertidig kledd inn og isolert for vinteren, så vi fullfører arbeidet neste som-mer.

Det gjenstår mye innvendig reparasjonsarbeid, men huset er tett, og den påtrengende mugglukta vi kjente i gangen, er borte. Innvendig får vi renovere rom for rom, alt etter hva bruk, tid og midler tillater.

Ikke før hadde vi avsluttet takreparasjonen, så måtte vi montere ei ny ytterdør. I utgangspunktet er dette

i rettsmøte for å høres om saka.

Videre har retten tatt skritt for å få matrikulert fellesområdet på Vidrekfjellet. Ved de 7 eksisterende hyttene i fjellet er det gått opp grenser til eiendom-stomter eller det er bestemt et punktbeste, slik at disse også kan matrikuleres. Den siste manglende biten av grensen mellom Vidrek og Klubvik skal også gås opp. Retten skal seinere legge fram nye vedtekter for utmarkslaget.

Slik er hovedpunkta. I tillegg har retten uttalt seg om rettslig betydning av grenser mellom innmark og utmark, om juridisk betydning av begrepene hovedbruk, parsellbruk og tomtebruk, om beiterett ved utparsellering av hyttetomter, og om torvretter i utmarka.

Martin

en grei jobb for et par mann og burde ikke ta mer enn noen få dager. På grunn av alarmanlegget tok det vesentlig lenger tid før alt var klart. Den gamle låskassen måtte settes inn og tilpasses den nye døra. Denne låskassen har nemlig en bryter som aktiverer innbruddsalarmen når døra er låst. Døra måtte gjen-nombøres på langs, og en karmforbindelse måtte felles inn i dørkarmen. Nye foringer ble montert, og det gamle vindusfeltet over døra ble kledd inn. Den gamle dørkarmen rev med seg noe av betonggolvet i yttergangen, så det måtte fylles inn med ny støyp.

Vel nok ble det noe ekstra arbeid, men døra er blitt riktig fin og er kommentert av mange.

Fire nye vinduer i fasaden mot E6 ligger klare til å settes inn, tre i gangen oppe og ett på kjøkkenet. I likhet med den gamle ytterdøra og vinduet i ytter-gangen, er disse ettlags vinduene store varmesluk. Så snart vi får byttet disse problempunktene, vil begge gangene bli betydelig lunere enn før.

Det er tatt service på begge varmepumpene og alar-manlegget.

En stor takk til alle som har vært med og tatt i et tak i høst. Uten deres dugnadsinnsats hadde huset i dag vært i en dårlig forfatning.

For grendelagsstyret
Trond Østrem, husfar

Skattejakt på Skråpen

Mange Vidrekfolk har i sommer sett en mann med metallsøker vandre rundt på de flate åkrene midt i bygda, og lurt på hva som foregår. Kan det være noe å finne nedover Skråpene, som området blir kalt fra gammelt? Austavinden tok en prat med mannen og oppdaga at her var det spennende ting på gang!

Torje Johansen heter karen, en ung mann fra Narvik med lokalhistorie og metallsøking som hobby. Han er medlem av Nordnorsk metallsøkerklubb, som har ca. 30 medlemmer spredt utover Nordland, Troms og Finnmark. Som medlem har han forpliktet seg til å følge stramme regler og påbud som gjelder for slik letevirkksomhet. I bunnen ligger Kulturminneloven. Det kan ikke letes på fredet grunn, og grunneier må alltid gi tillatelse. Det er innleveringsplikt på fornminner, det vil si gjenstander fra før reformasjonen i 1537, og på mynter eldre enn 1650. Funn av objekter med mulig arkeologisk interesse skal innleveres til fylkesarkeologen slik at de kan konserveres og tas vare på for ettertiden .

Torje har til nå skaffet seg tillatelse til søk fra 5 av de sentrale grunneierne i bygda, noe han ønsker å takke

dem for. Uten samarbeidsvillige grunneiere kan han ikke drive denne spennende hobbyen. Søkeutstyret han bruker kan finne metall ned til ca. 40 cm men han graver aldri dypere enn 15-20 cm. Han er nøye med å dekke til der han graver opp ting. Idealet er at man ikke skal kunne se at han har vært der etterpå. Og hva har han så funnet?

Fragment av Guds lam fibula, trolig fra middelalderen.

Han har vært 8 turer på Vidrek, og det er imponerende hva han har brakt opp i dagens lys:

- 11 sølvmynter fra perioden 1650 – 1876
- Ca. 30 andre mynter mellom 1820-1950
- En bronsespenne og et fragment av en guds lam fibula som kan være fra middelalderen
- En mengde knapper, bl.a. en sølvknapp med sølvstempel fra Bergen datert 1793
- Et handelsvektlodd i bronse fra perioden 1698-1834

Flere lusekammer og fingerbøl

Torje understreker at 90 % av det han finner må regnes som søppel og skrap, som tyggegummipapir, spiker og løse metallbiter som ikke lar seg identifisere, dette tar han med seg og ved søkesesongens slutt blir dette sendt til gjenvinning. Han har også funnet et stort antall tomhylser, antakelig fra siste krig. Alt i alt synes han det er en lovende start på et søk han gjerne vil gå videre med til neste år. ”Når jeg tenker på at det har bodd folk her gjennom vikingtid

8-skillingen på forsiden er fra 1706

Torje på søketur – her i Danmark.

og middelalder, gjennom en livlig jektefartstid på 1700-tallet og opp til våre dager, er jeg sikker på at her er mye mer å finne”, sier han.

Og det trur vi også, og ønsker han lykke til i jakta på Vidreks historiske skatter.

Martin

Ei vedeske kan romme så mangt

Vi har jo hatt en fin høst. Svært sjelden har det vært behov for å tenne opp i ovnen. Derfor har det blitt lite nødvendig å bære inn brensel.

Det hørde seg slik at 25. oktober kom sydausten og tok tak, og nødvendigheta for å hente inn ved kom over oss. Stor blei overraskelsen da jeg fant en blomsterbukett i vedbagen under altanen. Mottakeren tolka det som at dette skulle være til noen her i huset, men hvem er giveren?

Ikke hadde vi noe som skulle feires hos oss og venta ingen gratulasjon. De nydelige nellikene måtte være gitt med godt hjerte, for de pynta opp i stua i fem uker.

Vi vil så gjerne takke den snille giver, men uvitende om hvem det er, så kan vi ikke få gjort det. Er det en leser av Austavinden, så vil jeg takke hjertelig. Øn-

sker så gjerne å få et vink om hvem det er.

Ingebjørg

Julehilsen

Vi sender våre hjertelige ønsker om ei gledelig julehelg og alt godt for det nye året!

Osvald og Ingebjørg.

Jul i stua

Herr og fru Juel bodde i et hvitt gammelt hus i kanten av skogen. Vinteren hadde allerede bitt seg fast, og det stundet mot jul. Et hvitt lag med snø gjorde gråvær og mørke litt mindre trykkende, og ferske spor etter rev og hare bar bud om at det nakne

landskapet ikke var så livløst som det lot til.

En dag fikk fru Juel bud om at hennes søster hadde brukket beinet og trengte hjelp et par ukers tid. Fru Juel bestemte seg for å reise ned til henne, og hun ville ikke være tilbake før lillejulaftens ettermiddag. Før hun forlot huset, sa hun til herr Juel at han fikk klare seg uten henne. Hun sa også det ville være fint om han ordnet litt jul i stua til hun kom heim igjen. Han lovte at det skulle han gjøre.

To uker seinere var fru Juel tilbake, og huset hadde ikke brent ned eller ramlet sammen. Spent gikk hun inn i stua for å se hva herr Juel hadde ordnet til. Hadde han funnet lysestakene, de røde kulene og resten av pynten som lå i ei pappeske i boden? Hun gjorde store øyne da hun kom inn i stua. I en krok lå et sommerdekk på felg, og borte ved sofaen sto ei sekketralle. På en pidestall hadde han plassert innmaten fra ei vekkeklokke av den gamle typen med fjær og visere. I den andre enden av stua sto en sykkel lent opp mot veggen, og

midt på stuegolvet sto plenklipperen. Herr Juel smilte forventningsfullt mot kona si.

Hun slo hendene sammen og visste ikke si arme råd. Han så forbauset på henne: Du sa jo at jeg skulle ordne hjul i stua!

Det ble en hektisk lillejulaften, men det ble da omsider jul i huset. Pynten kom på plass, og julestemninga senket seg i rommet. Borte i kroken sto et grantre med glitter og tindrende lys. Juletofoten var et sommerdekk med aluminiumsfelg.

Trond

Finn fem feil

Her har fotografen fått feil med kameraet sitt. Han tok to bilder av samme motivetn og da han skulle se nærmere på bildene, manglet der sannelig fem detaljer på bildet til høyre... Finner du hva som mangler?

Minneord - Jørgen

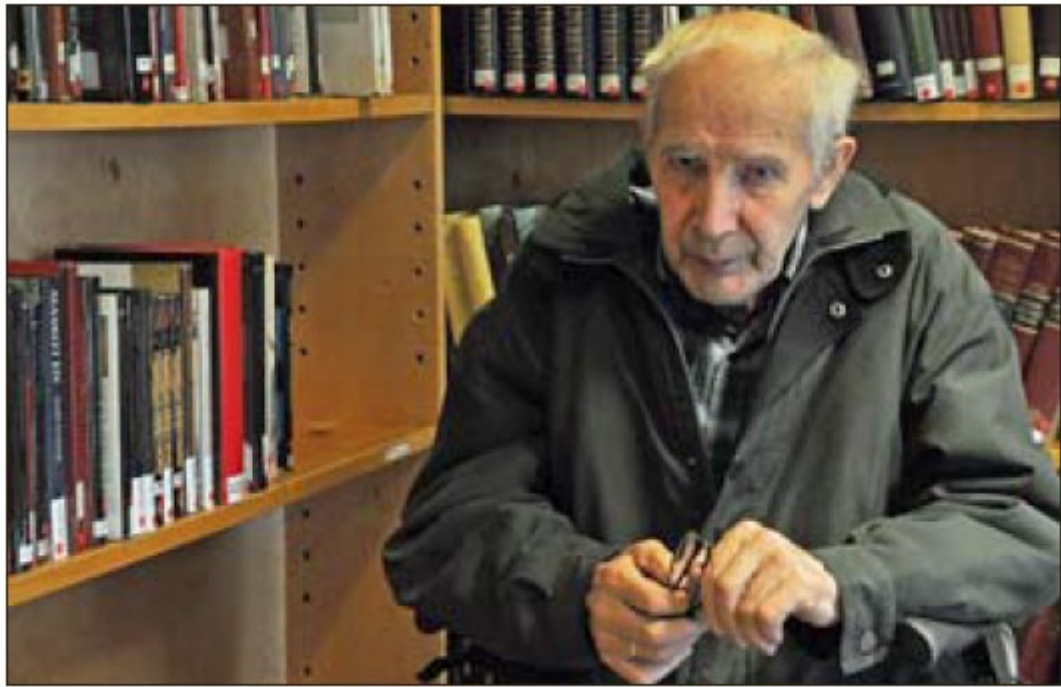
I våres gikk faderen, Jørgen Kongsbakk, bort i en alder av 86 år. Det var en stille og fin vårkveld og fuglene kvitret og det var sol og godt vær. Hvis han skulle valgt seg en vakker dag å gå bort på, tror jeg nok han ville ha valgt nettopp en slik dag.

For våren var hans fineste tid, det var den tiden det begynte å grønnes i skogen, varmen og lyset kom tilbake og det var tiden for våronn. I tidligere tider, før alderen for alvor begynte å tynge og helsa var god, ville han for lengst ha startet forberedelsene med å prikle kål, sortere sette-potet og gjøre klar gulrot-landet. For det var det han var opptatt av; å se ”nytt liv av daude gro”. Selv om det de siste par årene nok mer ble ”kjøpe-potedes”, satte han sin ære i å ha dyrket egen potedesavling. Det hører jo med til historien at han alltid syntes den kjøpte poteten var mer vassen og smaklaus enn den han dyrka sjøl. Selvfølgelig!

For det var det han var, han var en småbruker av den gamle skole, som alltid satte store krav til seg selv og egen innsats. Det var lite rom for unnasluntring, og det var sjelden at han kunne gå forbi noe som var ugjort, enten det nå var høyt eller lavt. Det som begrenset innsatsen, var når kreftene tok slutt på utpå kvelden. I tillegg til arbeidet heime på gården så tok han gjerne på seg andre oppdrag i bygda, som for eksempel å grave grøfter eller hustomter. Dette for å tjene en ekstra slant med penger til en stram husholdningsøkonomi. Og alt ble gjort med handmakt, det fantes ikke gravemaskiner den gangen!

Det eneste han hadde til hjelp var en liten Gråtass og etter hvert en gammel Fordson Dexta. Selv husker jeg mang en tur på den gamle Dexta`en, mer eller mindre stropet fast, for da hadde han jo kontroll på hvor en virkelysten femåring befant seg. Tror ikke jeg hadde så vondt av det, selv om dagens oppvekstpedagoger nok ville ha ment noe annet !

Han var også opptatt av å yte til fellesskapet i grenda,

og kanskje hans viktigste spor er den innsatsen han gjorde for å skaffe vannverk til Vidrek, sammen med andre gode naboer. At han var engasjert for saken kom jo av at vinterstid, når brønnen frøs til, var han nødt å skaffe vatn til både storfe og småfe på båsen. Det ble mange og slitsomme turer ut til Storelva, både til hverdag og helg, ja til og med en gang daglig i julehelga, husker jeg. Og der møtte han jo de andre naboene i samme ærend. I ettertid sa han titt og ofte at den dagen da vannverket kom, det var en av de største dagene han hadde opplevd.

Da den siste oksen, på 80-tallet, blei sendt til Salgslaget, fikk han og moder`n plutselig mye tid sammen, og de reiste rundt i Europa til steder som man før bare kunne drømme om. Særlig inntrykk gjorde turene til Roma med Peterskirka, eller Wien med opera-huset. For han likte særlig å høre klassisk musikk, og kanskje særlig ”slavekoret” i Nebukanesar, den var hans favoritt.

Men inntrykkene av de store flotte byene og bygningene kom ikke bare av vakker og storslått arkitektur, men også hva det måtte ha kostet av slit og innsats. For noen måtte jo ha bygget dette, eller kriget for å skaffe rikdommen! Dette var han veldig opptatt av, han brydde seg ikke det døyt om generalene, pavene eller kongene, men heller hvilke følger krig og tvangsarbeid førte med seg for den lille mann og soldat.

Livet bød på tunge stunder, moder`n gikk bort i 1992, og det ble noen tunge år alene. Det ble noen

feriereiser, men lysten ble litt borte. Da han møtte Anna og ble gift med henne i 1999, ble det noen gode år igjen. I 2006 kjøpte de leilighet i Narvik og det var jo både lurt og praktisk. Det ble selvfølgelig ikke den samme gode vårfølelsen som ute på Vidrek, og det var nok litt utfordrende for en som alltid hadde virkelyst. Men ulempene ble jo overgått av fordelene, særlig med hensyn til nærhet til butikk og bibliotek, han var glad i å lese! Dessuten hadde jo mange Vidrek-veteraner allerede flyttet inn til byen, slik at de jo hadde naboene rundt seg likevel. Viktigst var det nok at søster Lilly bodde rett i nærheten på Alléen eldresenter. Det var veldig viktig for ham.

Sudoku

2			4			8		9
	1			5			6	
		3			6	1		
	7		2			3		8
	4		8				1	
9				7				
		1	5					2
5				1	7			4
7	3			8		9		

Kreativ lekestue/dokkehus

På haugen hos Vera P. Ravn og Mads-Iben Sjøseth kan vi se et kreativt byggverk reise seg. På avstand lurte Austavinden på om det var stabbur med matklokke som tok form. Byggmestrene kan fortelle at det skal bli ei lekestue/dokkehus med utkikkstårn. Det ble ikke ferdig i år, men sålangt ser det lovende ut. Vi venter spent på fortsettelsen.

De senere årene fikk han for alvor å merke at kroppen var nedslitt etter mange års hardt arbeid. Ryggen var ikke god, gikta herjet og det var periodevis mye smerter og medisiner. Dette gikk ut over både humør og matlyst. Og etter hvert også over livsgnisten, når vekta minket og kreftene avtok. I midten av mai begynte vi å se hvilken veg det gikk og på selveste 17. mai om kvelden sovnet han stille inn på Furumoen sykehjem. Et langt liv tok slutt, men historiene og minnene vil fortsatt leve videre.

Jeg lyser fred over min fars minne!

Tore

Nytt langs veien

Det har kommet nye autovern fra Skjombrua og hele veien bort til grendehuset. Kravene til autovern er at dersom det er en høydeforskjell på mer enn halvanen meter mellom veikant og terreng, målt to meter ut fra veikanten, skal det bygges autovern. Det kan vel tyde på at det kommer opp noen flere autovern til neste sommer.

Både vindmåleren og lyssignalene på Skjombrua er av gammel dato, og de kommuniserer ikke med hverandre. Lyssignalene må i dag settes manuelt. Hele anlegget skal erstattes med nytt utstyr som vil drives automatisk, og planen er at dette skal komme på plass i løpet av vinteren.

Kjetil og 1814

Den gamle vidrekværingen Kjetil Indregard har vært i vinden med teaterstykket ”Neste kamp” på Oslo Nye Teater, skrevet i anledning Vålerenga idrettsforening sitt hundreårsjubileum. Stor suksess, ikke minst med et utrolig samspill mellom sal og scene der supporterne fra Klanen satt i salen og var aktivt med på hver eneste sang i stykket.

Ellers fikk vi jo ”Jul i Svingen” som NRKs adventskalender, for tredje gang. Veldig mange seere var fornøyd med det. Kjetil har i år gitt ut ei ny bok, ”Romjul i Svingen”, som forteller hva som skjer de neste 7 dagene i Svingen. For eksempel når Nure vil være like tøff som faren sin som han nettopp har fått vite om, og derfor prøver seg som skihopper. Og mye annet.

Til 200-årsjubileet for Grunnlovsjubileet har Kjetil skrevet et stykke som Riksteateret skal turnere med til høsten. Det har fått den svært tvetydige tittelen ”Norsk reisning”, og er et både politisk og historisk ukorrekt skråblikk på hvordan det kanskje står til med det vi regner som ”det ekte norske, urkrafta vår” i dag. Har vi ennå den styrken vi hadde til å riste av oss danske-åket i 1814, svenske-unionen i 1905 og okkupasjonen i 1945? Om Norge blir okkupert i 2014, gidder vi å ”gå på skauen” igjen? I ”Norsk reisning” dukker både kong Karl Johan og Henrik Wergeland opp og har sine sterke meninger om mangt og mye. Det hele er ”blott til lyst”, med mange stikkpiller til det ene og det andre.

NRK har for øvrig fatta interesse for Kjetils kriminalbok i 12 bind ”Mordet på Aurora Lindqvist” og vurderer nå å lage TV-serie av boka. Det blir avgjort før sommeren.

Martin

Leieboer på Indregard

I Bestermorstua på Indregard bor nå Sara Skogvoll fra Kjøpsvik og hennes datter Marielle, som går på skolen i Håkvik. De forteller at de syns det er veldig koselig å bo i et lite, gammelt hus med sjel. Velkommen skal de være til bygda!

Bekkvogn og potet i Øverstua

Mange har merket seg at Tove Ravn sørget for at den gamle bekkvogna (møkkervogna), tidligere eid av Johan Åsheim, ble beplantet med blomster på marka i Øverstua. Ivar har hatt en bra potetavling hvor den gamle Jøssingen gav mest. Denne potetsorten er smakt av flere i bygda. Hallen som Ivar bygde for noen år siden har også fått lys.

Ny veranda

Lilly-huset er påbygd. I sommer har Trond bygd en veranda på 45 kvadratmeter i front av huset. Den ligger i samme plan som den lille terrassen på vestsiden av huset og henger sammen med denne, slik at de danner et sammenhengende utegolv.

Stine Saga fortsetter enda ei stund....

Vi ringer til Renate Josefsen ei stund før jul og undrer på hvordan det går med planene hennes for bøkene om Stina Saga. Da hun lanserte første boka kan vi huske hun antok at det kunne bli ca. 8 bøker av det. Og har hun allerede bok nr. 14 ute på markedet.

- Hvor lang blir denne serien? spør vi.
- Nei det er umulig å si i dag, svarer hun. Jeg kan ikke gi deg noe tall på det. For skikkelsene i boka lever litt sine egne liv og steller i stand ting som må tas hensyn til. Så det er ikke bare å slutte, skjønner du. Men jeg ser nok for meg hovedtrekkene av slutten, men vet ikke når jeg kommer meg dit. Det blir nok noen bøker til, ja. Men en sånn kjempelang serie, på førti bøker eller sånn, blir det ikke.
- De personene du skriver om, er noen av dem basert på historiske personer?

Fantastisk utsikt over Skjomen

- De er oppdiktede. Fogden Bal har jo levd, men vi har ingen historiske kilder om hvordan var, ut over at han ble forhatt for sin grusomhet. Noen navn har jeg lånt inn, som Lippert. Det fantes en fogd Lippert på på Senja omtrent på denne tida.

Mattisheimen der Renate sitter og skriver Stine Saga.

Men jeg baserer ikke min person på han men dikter fritt. I bok 14 har jeg tatt med en faktisk person fra denne tida, presten på Evenes.

- Sitter du mye på Mattisheimen og skriver?
- Ja, det gjør jeg så ofte og mye jeg kan. Jeg elsker å finne skriveroen der oppe. I det siste er det blitt litt mindre fordi eldste dattera vår har fått et Amerika-opphold, og da ville det bli litt stusslig for yngstejenta å skulle være aleine, med far på jobb og mor oppe på fjellet. Vi klarer dessverre ikke målsettinga med å feire jula der oppe, på grunn av Geirs vakter. Men nyttårsaften skal vi feire der, som vi pleier!

“Å bygge og bo...” ikke bare-bare!

Betraktninger fra HYTTA i skogbrynet. (Idun Sørli Gya)

I april begynner det som vanlig å 'rykke i Vidrek-nerven'. Vi har ingenting imot å tilbringe vinter og mørketid i byen, men med solas tilbakekomst slår 'trekkfugl-genet' til, og snart er Terje og jeg installert på hytta 'Heimly' igjen. Og 17.mai stiller vi med flagg i svingen på E-6 og marsjerer taktfast mot grendehuset, til pølser, kaffe, kaker - hyggelig prat med naboene og lystig lek.

Denne sommeren har vært litt spesiell. For rundt åtte år siden var kjære mor Molla skrøpelig, og vi hadde baby-barnebarn. Å oppgradere hytta med et bad virket fornuftig. Med basen fortsatt i Svolvær og ingen egen kunnskap om byggebransjen fant vi at vi måtte engasjere profesjonell byggmester til å ta seg av det hele. Og den høsten dro vi spent tilbake til Lofoten,

med byggepapirene undertegnet og forventning om 'luksustilværelse' - uten badestamp på trammen! - til våren.

Men nei da, ikke alt var helt som det skulle da vi returnerte neste år. (Naboer fortalte også om 'sporadisk virksomhet' og udekkede plankehauger gjennom vinteren) Blant annet gikk soveromspanelet 'i bølger'...? - 'Njei, byggmesteren hadde nok ikke avretta veggen'...! (For badet var nå i det gamle-, mens nytt soverom ble påbygd mot ytterveggen.) Snekkerarbeidet ble retta og avsluttet, men hagen (rørleggerjobben) forble ei byggetomt hele sommeren. Og gjennom hele perioden måtte defekte deler av sanitærutstyret byttes ut... Ikke noe 'luksus-bad', nei, og mye stress med hele opplegget... Men vi hadde i alle fall kommunisert tydelig til bygge- og rørleggerfirma at alle papirer og godkjenninger overfor kommunen om endret vann/kloakkbruk måtte ordnes etter hvert, så det formelle overfor det offentlige burde i hvert fall være på stell.

Året deretter regnet vi oss for ferdig. Og var grundig lei alle problemene. Så selv om dusjen regelmessig svikta, så 'så vi det an' for å slippe mer kontakt med særlig rørleggerfirmaet. Etter hvert var det full flom på gulvet når vi skrudde på kranene. Vi leste en artikkel om sjusk i byggebransjen og ante uråd: ba om å få se papirene våre på Kommunen. INGENTING var innlevert! Ikke en søknad, eller melding! Vi ble allikevel positivt mottatt der; det framgikk jo at vi var 'i god tro'... Så var det å sette i gang med å få rettet opp 'saken'. Og DÊT arbeidet har pågått fram til i år

Sommeren 2013; og sist i oktober kom melding fra kommunen: Tillatelse til å bygge ut, - saken er behandlet: Godkjent! Så nå sover vi lovlig i ny-rommet på hytta! Og sammen med solide 'Varme & Bad' er utslippstillatelse for kloakk også snart klarert, og DE skal rette opp forrige firmas faderer. Etter åtte år ser vi virkelig fram til at vaskemaskinen kan tas i bruk, og at vi ikke trenger å hutre på trammen, eller dra til byen ...for å dusje!

På tross av denne slags kalamiteter; livet i bygda der jeg har røttene mine er uansett så verdifullt og 'oppbyggelig', så vi nyter somrene våre i fulle drag! Det samme gjør Arne, Gard og barnebarna. Våre to hadde sine venner her i oppveksten; uteleik, fisketurer, fotball på skoleplassen... De i yngste generasjon

er nå store nok til å knytte kontakt med de få fastboende barna/ungdommene, og andre som er her på besteforeldre-ferier. Det er en glede, og en trygghet! "Det e her vi høre tel"!

Så skjer det stadig bra ting i bygda. Som vanlig. Dugnadsånden er sterk her, ansvaret for stedet og innbyggerne er godt ivaretatt! - I tillegg til det vanlig som 'Rusken', kirkegårdsstell, strandpleie, sosiale sammenkomster... - var det ekstra i år: Arbeidet med å 'sortere' grunneierforhold, fjellhytter, utmark og naust er slutført! Nå er alt slikt i orden, med klare retningslinjer. Og artig var det også, med oppmåling og jordskiftedommer og greier! Ved befaringa nede ved naustene ble det også 'utgreid' litt rundt slektskap og sånt; for med oldeforeldrene fra 'Øverstua' og 'Grønnvoll' (og med hytta på 'fedrene grunn') har vi jo familie rundt 'overalt' på Vidrek! (- Men litt 'ekstra' var det i seinere år - som godt voksen - å oppdage at bestevennina jeg fikk da hun kom fra Neiden for å ta artium i Tromsø... er slekt!! Gjennom Ingebjørg og Jon Martins folk...)

Iduns familie på ferievisitt på Skogly

År følger år, verden går ufortrødent videre. Opplevelser og hendinger 'biter seg selv i halen'... Nå avsluttet vi 'sommersesongen' med stor julebasar på Grendehuset først i november. Som vanlig har hele bygda stått sammen i planlegging og gjennomføring, til gagn for Vidrek, og til glede for oss alle; beboere, sommergjester og besøkende!

I dagene videre utover i november har Terje og jeg ryddet hagesaker på plass, vaska og klargjort hytta; og skiftet på å sitte i gyngestolen og se utover ei høstvemodig, vakker lita bygd... Bare noen mørketidsmåneder i byen nå; og så kan vi i april/mai

åpne for en ny sommer på hytta "Heimly" igjen! Og DA skal vi dusje daglig, i 'lovlig' baderom; - stampen kan ryddes vekk for godt!

Riktig god jul, og godt nytt år ønskes dokker alle, av hyttefolk^{et} i skogkanten! Her representert ved

-- ho IDUN

Ei oppsummering og betraktning av været i 2013.

Før æ betrakte nån ting som helst, kan æ intro-dusere Beuforts skala over vindstyrke (uttales Båfår). Den står trøkt helt til slutt. (Henta fra Wikipedia på det store internettet). Sånn håpe æ vi får rydda i hodan vårres angående alle uttrykkan om vind vi har hørt om.

Førr spesielt interesserte vil æ nu bare nevne at det finnes en skala for sterkere vind; nemlig Saffir-Simpsons vindskala over orkan. Der blir tropiske lavtrykk til sykloner i ulike kategorier etc. Den finnes på internett.

Mine betraktninge begynne ikke engang i år, men i romjula i fjor. Da va sørausten innom -igjen. Julia var forøvrig stilla og kald med klarvær og månskinⁿ. Kvelden 28. desember fikk vi se på TV korsn vær som tenkte seg nordover. Været og vinden begynte sørpå nån daga før og skulle slå til dagen etter. Det var meldt søraust. Pilene på værkartet viste på det jevne liten storm, men i kastan kunne det bli opptil 35 m/s! Altså orkan styrke.

På formiddagen hørte æ vinden oppe i skogen og kjøkkenvifta klukka så smått. Rundt Dronninga føyka det i sny. Sålangt blinka det gult på brua. Utover ettermiddagen tok det seg opp. Kjøkkenvifta klukka stadig mer. Vi hørte på radioen at fergesam-bandet Skutvik-Svolvær og Skarberget-Bognes ble stengt. Så fulgte Drag-Kjøpsvik etter. Vi fikk høre at vindmåleren på brua over Saltstrau-men gikk opp i 39 m/s! Som dokker huska, var likevel det en av postens lastebiler som kjørte over. Posten skal frem! Snakk om arbeidsmoral -eller i andres ordelage; galskap. Etterhvert blei det også rødt på Skjombrua. Hå-hå, da susa det i serken. Politiet i Nord Norge var fortvilt over manglanes respekt for det røde lyset på bruen rundt omkring.

Juletrèet med lys som stod ute på marka, begynte å danse i mørket. Det likna i hvert fall på det bat-

teridrevne juletreet æ har i kjelleren som i si tid ble innkjøpt førr å glede tantongan. Når det går i gang svinge det riktig godt med alle greinene. Selv i mørket så æ havet som gikk kvit. Etterkvert blei det nu likevel stille igjen.

Som sagt, vinteren va kommen, og æ syns han blei ganske stabil. Snyen hadde nån plass lagt seg al-lerede i oktober og blei ligganes til neste vår. Høvelig kaldt og sny va det frem til et skikkelig væromslag 20. februar. Da hadde vi mildvær ei drøy uke før det blei kaldt igjen og etterhvert påfyll av sny. Det blei gradvis mildere utover april, men dog ikke mer enn vi beholdt skiføret lenger opp. Det la opp til en riktig lang topptursesong og 9. mai va æ på skian oppe i 1300 moh.

Men så.....kom det varme! Dog veldig etterlengta av nån.Temperaturen skaut fart i begynnelsen av mai, og den 17. mai nådde han 20 grader. Snyen forsvant fort nede i lavlandet, men jammen forsvant den i toppan også. Den uka der mai blei til juni passerte han enkelte plass nesten 30 grader, mer enn det var rundt middelhavet. Det ble satt varmere^korder rundt i området her. Gjett om vi fikk en forsmak av som-mer. En 10 graders periode ei drøy uke seinere fikk oss ned på landjorda igjen.

Fra St. Hans og ei uka ut i juli var det nokka skya med innslag av både sol og regn. Temperaturen lå mellom 10-22 grader. Han datt nokka i temperatur, og serverte litt nedbør før han igjen skrudde på var-men siste uka i juli. Fra stillasjen kan det meldes om mye godt utevær i sommer. Mye stilla hav var det også.

Etter halvannen uke med sommervarme la det seg i grove trekk på 12-15 grader. Med litt variasjoner varte dettan nesten ut september. Du verden så deilig. Det ble satt rekorder i middeltemperatur i nordfylkan.Trærne flammet i varme farger, spesielt

aspa. Den vinka til oss i oransje og røde farger. Det skal visstnok skyldes varmt og tørt vær. Lysten til å være ute var stor.

Fjellan omkring va så og si sleika førr sny. Æ har ikke sett så lite sny i Råntin nån gang. Den blei helt snyfri. Den velkjente snyflekken som bestandig ligger der, blei borte. Æ skal ikke si det sikkert, men langsetter aksla trur æ ikke det va sny igjen.

De første kvite toppan glimta vi såvidt i september, men snyen forsvant som dugg for solen. Medio oktober dansa de først snyfnuggan rundt husveggen. I helga som fulgte lava det ned og det blei julekortstemning. Månen hadde nettopp vært full og hang på himmelen og bidro til god stemning. For oss som også jobbe på natta, så vi mang vakker dag bli til.

Snyen forsvant og prøvde seg igjen en måned seinar. Da var sesongens første skitur et faktum. På samme turen fikk æ glimt av sol i Håfjellet i Ballangen. Sia har snyen og vinteren vært av og på.

I utlandet har de virkelig fått kjent på uvær. Nu på seinhøsten fikk deler av Fillippine, Tacloban, kjenne på tyfonen Haydan. Der ble det store materielle ødel-eggelser og mange døde. Kort sagt en katastrofe. Det blei sagt at den tyfon/syklon var den sterkeste som var målt på land noen gang. Den passerte 300 km /t.

Tilbake i Nordfylkan va det Trøndelag og Helgeland som fikk kjenne på ho Hilde ei helg midt i november. Ho passerte grensa til orkan nån plass. På radioen fikk æ høre at stormen herja nokka, og endte i ek-straarbeid førr If (forsikring). Her blåste han gul på Skjombrua og strømmen blei borte ei stund.

De siste uken av november og første dagan i de-sember meldte han sterk vind i forskjellige retninge rundt i kysten av landet. Vi derimot kjente lite til det. Vi har heller kjent på under nullføre og over nullføre med ispedd tette snyelinge og klarværsholl. I skriv-ende stund kjenne de på nokka uvær på sørlandet og sør i Sverige. Så langt høre æ at nån fly og en buss nede i Stavanger/Ålesundstraktan bi tatt av vinden, derfor stoppe de flyginga inntil videre. Ja, vi får se.

Kort sagt har vi hatt mye godt vær i år, alt etter årstida. Æ ønske dokker igjen ei god jul et godt og interessant vær år! - Torgunn

Beuforts skala over vindstyrke.

Vindstyrke i Beufort. Betegnelse. Virkning på land. Virkning til sjøs. Vindhastighet i m/s, km/t og knop.

0. Stille. Røyken stiger rett opp. Sjøen er speilblank (havblikk). m/s 0-0,2. km/t 0-1. Knop 0-1.

1. Flau vind. Vindretningen sees av røykens drift. Krusninger danner seg på havflaten. m/s 0.3-1,5. km/t 1-5. Knop 1-3.

2. Svak vind. Følbar, rører på trærnes blader, løfter en vimpel. Små korte, men tydelige bølger med glatte kammer som ikke brekker. m/s 1,6-3,3. km/t 6-11. Knop 4-6.

3. Lett bris. Løv og småkvister rører seg, vinden strekker lette flagg og vimpler. Småbølgene begynner å toppe seg. Det dannes skum som ser ut som glass. En og annen skumskavl kan forekomme. m/s 3,4-5,4. km/t 12-19. Knop 7-10.

4. Laber bris. Løfter støv og løse papirer, rører på kvister og smågrener, strekker større flagg og vimpler. Bølgene blir lengre. En del skumskalvler. m/s 5,5-7,9. km/t 20-28. Knop 11-16.

5. Frisk bris. Småtrær med løv begynner å svaie, på vann begynner bølgene å toppe seg. Middelstore bølger som har en mer utpreget lang-strakt form og med mange lange skumskavler. Sjøsprøyt fra toppene kan forekomme. m/s 8,0-10,7. km/t 29-38. Knop 17-21.

6. Liten kuling. Store grener og mindre stammer rører seg, det hviner i telefontrådene, det er vanskelig å bruke paraply, man merker motstand nårman går. Store bølger begynner å danne seg. Skumskavlen er større overalt. Gjerne noe sjøsprøyt. m/s 10,8- 13,8. km/t 39-49. Knop 22-27.

7. Stiv kuling. Hele trær rører seg, det er vanskelig å gå mot vinden. Sjøen hoper seg opp, og hvitt skum fra bølgetopper som brekker begynner å blåse i strimer i vindretningen. m/s 13,9-17,2. km/t 50-61. Knop 28-33.

8. Sterk kuling. Brekker kvister av trærne, det er tungt å gå mot vinden. Middels høye bølger av større lengde. Bølgekammene er ved å brytes opp til sjørøkk, som driver i tydelige markerte strimer med vinden.
m/s 17,2-20,7. km/t 62-74. Knop 34-40

9. Liten storm. Hele store trær svaier og hiver, takstein kan blåse ned. Høye bølger. Tette skumstrimer driver i vindretningen. Sjøen begynner å «rulle». Sjørøkket kan minske synsvidden.
m/s 20,8-24,4. km/t 75-88. Knop 41-47.

10. Full storm. Sjelden inne i landet. Trær rykkes opp med rot. Stor skade på hus. Meget høye bølger med lange overhengende kammer. Skummet som dannes i store flak driver med vinden i tette hvite strimer så sjøen får et hvitaktig utseende. Rullingen blir tung og støtende.

Synsvidden nedsettes.
m/s 24,5-28,4. km/t 89-102. Knop 48-55.

11. Sterk storm. Meget sjelden, følges av store ødeleggelser. Ualminnelige høye bølger. Små og middelstore skip kan for en tid forsvinne i bølgedalene. Sjøen er fullstendig dekket av lange, hvite skumflak som ligger i vindens retning. Overalt blåser bølgekammene til frådeliknende skum. Sjørøkket nedsetter synsvidden.
m/s 28,5-32,6. km/t 103-117. Knop 56-63.

12. Orkan. Forekommer meget sjelden. Uvanlig store ødeleggelser. Luften er fylt av skum og sjørøkk som nedsetter synsvidden betydelig. Sjøen er fullstendig hvit av drivende skum.
m/s > 32,7. km/t > 118. Knop > 63.

Julebasaren 2013

Når sommeren er over, er det lenge til julebasardatoen, men plutselig stod det 9. november på kalenderen. Vi fikk litt kalde føtter da vi oppdaget at det var tre-fire andre basarer den dagen, men datoen var satt for lenge siden så det var bare å stå på.

Det var mye jobb med planlegging og rigging på grendehuset hele uka, men vi var fornøyd med utstillingene da vi åpnet dørene.

Dagen kom med fint høstvær og det strømmet på med folk. Før klokka nådde 11.30 var det smått med parkeringsplasser igjen. Parkeringsvaktene

Godt utvalg i år som forom årene

hadde full jobb frem til klokka 15.00 før det begynte å roe seg. På grendehuset har vi 100 stoler, derfor var det folk som stod og spiste lapskaus. Det at det blir fullt og litt trangt har sin sjarm, men vi tror at flere folk kunne blitt lengre hvis vi hadde hatt bedre plass.

Salget av lefser, husflidsprodukter, lodd og tombolalodd gikk jevnt og trutt. Det holdt akkurat med trommelgevinster. Vi rekte to runder med åresalg. Her gikk årene unna og det ble delt ut mange gevinster. Vi hadde også en runde med amerikansk auksjon. Av og til gikk det litt tregt i budgivningen, mens andre gang gikk det fort unna. I år kokte vi lapskaus til 60 personer og alt ble solgt. Det var mange tilstede under trekningen, og det er artig, spesielt når mange av de fremmøtte vinner. Basaren gikk av stabelen som en av de beste. Det var masse folk hele tiden og godt salg. Det ble omsatt for 75 000 kroner brutto totalt, og det er kjempebra.

Så langt satser vi på en ny basar til neste år da den er

kjempeviktig for grendelagets drift av grendehuset.

Takk til alle som bidro på en eller annen måte og til alle som var innom.

Grendelagstyret ved Anita Ravn

Her er Sara

Her er Sara Marie Karlsen som ble født 07.01.2013.

Vi ønsker Austavindens lesere ei god jul og et godt nyttår. Hilsen Kathrine og Tore Karlsen.

..og her er Sverre

Hei, jeg heter Sverre Vigstad Bjerkelund. Jeg er litt over et år gammel og bor i Trondheim.

Jeg vil gjerne ønske alle godtfolk på Virak en riktig god jul og et godt nyttår. Vi snakkes sikkert nordafør i jula.”

Julehilsen fra Kvaløyvågen

Alle Austavindens lesere ønskes ei god jul og et godt nyttår fra oss i Kvaløyvågen. Hilsen Aina, Frank-Arne, Jostein, Anders, Håkon og Viktor.

Vidrek og Lilyhammer

Den andre sesongen av serien Lilyhammer er nå vist på NRK, og Anne Bjørnstad – dattera til Rønnaug – kan puste ut. Seertallene har holdt seg skyhøye, rundt millionen per episode. Og det er ganske voldsomt til å være en norsk serie.

Når Lilyhammer samtidig er solgt til over 160 land, snakker man om tidenes norske TV-suksess. Aftenposten har regna ut at det flere i verden som har sett denne serien enn det var seere til alle OL-sendingene fra Lillehammer til sammen.

Anne har røtter på Vidrek, og har tilbrakt de fleste sommerferiene sine her. Ho er jamgammel med søskenbarnet Kjetil, og var stadig med i de fantasifulle rollelekene de som unger stelte i stand i feriene. Etter at begge blei profesjonelle skribenter har det aldri klaffa med noe samarbeid dem imellom. Men det kan godt komme.

Fremover laget i november en stor reportasje om Anne, der ho fortalte om hvordan ho og mannen

Anne Bjørnstad

hennes, Eiliv Skodvin, fikk ideen. Men de brukte år på å skrive, kontakte film- og TV-miljøene og kjempe for at ideen skulle bli virkelighet. Det store spranget kom da de fikk Steven van Zandt (Little Steven) interessert. Historia deres viser noe om hvor viktig det er å tru på ideene sine og arbeide for dem.

En tredje sesong av Lilyhammer har vært un-

der arbeid, men i skrivende stund er det ikke endelig avgjort om det blir noe av. Anne er uansett kjempefornøyd med det ho og Eiliv har oppnådd til nå.

Til sommeren er det stående avtale at søskenbarna samles på Vidrek ei uke, med hele ungeballetten. Så banda til Annes drømmested Vidrek fortsetter å styrkes, også for de framtidige generasjonene. Velkommen skal de være!

Martin

Liv stammer fra Øverstua

De som fulgte med i serien ”Alt for Norge” i høst la kanskje merke til en av de amerikanske deltakerne som het Liv Bly. Ei 27 årig, lyshåra og sprek jente som jobba som brannkvinne heime i Minneapolis.

Ho var med heile vegen til finalen, men der blei ho slått ut. Dermed fekk ho ikke møte familien sin, noe som er premien for vinneren av denne serien. Og det var jo synd, både for henne og for Vidrek.

I serien kom det fram at Liv stamma fra Narvik, og at ho var av Mosling-slekta. Det som aldri blei nevnt, var at det er her på Vidrek ho har sitt opphav. Historia om det er spennende nok. For tippoldemora hennes var Margrete Susanna Mosling, som blei fødd i 1860 i Øverstua, dette vakre, røde huset som er så markant

Liv imponerte slekta

Amerikanske Liv Bly kom ikke til finalen i Alt for Norge, men kan likevel få møte slekten sin.

Marielle Britsen
marielle.britsen@tvnorge.no

Siste episode av Alt for Norge ble sendt på søndag. Liv Bly, som har slekt i Narvik, kom til finalen i konkurransen, men endte på tredje-plass.

Selv om det kun var vinneren av konkurransen som får møte slekten sin i regi av TVNorge, er det stor sannsynlighet at Liv og familien hennes kommer til Narvik neste år.

– Vi har vært i kontakt med familien, og de ønsket egentlig å komme på besøk til nå i høst, forteller Eli Ravlo.

– Men vi anbefalte dem å heller ta turen til våren/kommeren neste år, sier hun.

Ingen Barbie

Både Eli og hennes mor Ellen er imponert over Livs prestasjoner i tv-serien.

– Jeg har ikke sett alle episodene, men jeg synes Liv har gjort et solid inntrykk, og jeg er stolt av henne på familiens vegne, sier Ellen Ravlo.

Selv om det kun var vinneren av konkurransen som får møte slekten sin i regi av TVNorge, er det stor sannsynlighet at Liv og familien hennes kommer til Narvik neste år.

– Vi har vært i kontakt med familien, og de ønsket egentlig å komme på besøk til nå i høst, forteller Eli Ravlo.

– Men vi anbefalte dem å heller ta turen til våren/kommeren neste år, sier hun.

Klare for fest

Når finalen på innsjulingen nærmet seg i juni, var familien Ravlo klare for å ta imot Liv.

– Vi hadde planene klare for hva vi skulle gjøre dersom Liv kom, men så gikk hun dessverre ut av konkurransen, sier Eli.

Dersom Liv og familien kommer til Narvik neste år, vil nok noen av planene bli gjennomført.

– Vi blir nok å ta Liv og familien med til gården Margaret Mosling bodde på, for hun utvandret til Amerika, sier Eli. Resten blir planlagt når de vet mer om når den amerikanske familien kommer.

Bare hyggelig

Til tross for at Eli Ravlo ikke er noen spesiell fan av reality-TV, innrømmer hun at å ha vært indrekte med på Alt for Norge, bare har vært en positiv opplevelse.

– Tillegg til å ha fått kontakt med den amerikanske slekten, har det også vært flere norske slektninger som har tatt kontakt med oss. Det har riktig nok vært personer langt ut i slekta, men det har vært en veldig utrolig opplevelse for det, sier hun.

Liv Bly, med røtter på Vidrek

midt i bygda, på nedsida av E6.

Faren til Margrete het Barthol Mosling. Han var sønn av den vidkjente grunnleggeren av handelshuset på Fagernes, Statius Mosling. Om du slår opp i Narviks historie, står det at Statius hadde to sønner, (Mogens) Christian fødd i 1817, og Anton, fødd i 1824. Men det er ikke korrekt, mellom dem kom Barthol Andreas, fødd i 1820. Det blei de to andre brørne som tok over drifta av Fagernes etter Statius. Korfor Barthol ikke blei partner der, vites ikke.

I stedet hadde Statius Mosling en gang rundt 1840 blitt reell eier av Øvervåga-gården på Vidrek, der den gamle enka Maren Pernille Christensdatter bodde. Mest sannsynlig var ho kommet i gjeld til Mosling, - noe som hendte med mange i Ofoten på den tida. Under grensegangen på Vidrek i 1845 var det i alle fall ”Handelsmand Mosling” som representerte denne eiendommen, på vegne av Maren. I 1847 døde Maren Pernille, og omkring 1850 overførte Statius Øvervåg-gården til Barthol, som slo seg ned sammen med kona si, den 11 år yngre Ingeborganna Paulsdatter. Barthol satsa stort på gårdsdrifta, etter hvert sammen med sin leilending, Johannes Amundsen. I 1865 dreiv han for eksempel med 2 hester, 7 kyr, 26 sauer, 1 gris og 10 reinsdyr. Barthol og Ingeborganna hadde da fått 4 barn: Statius (1853), Johan (1855), Elisabeth (1856), Margrete (1860). To barn til, Ellen og Ingeborg, kom til før 1867, da tragedien slo inn: Ingeborganna døde i barselseng, bare 36 år gammel.

Barthol satt igjen med 6 barn. Og det ser ut som noe av lufta gikk ut av han: han trapper ned drifta og ender med å leie ut gården og sjøl sitte som kårkall.

Men ungene ble etter hvert smitta av Amerika-feberen som rasa på den tida. Allerede i 1873 dro Johan (18) og Elisabeth (17) til USA. Sønnen Statius flytta til Elvegård i Skjomen. I 1875 bodde Barthol i Øverstua sammen med dattera Else, og blei registrert i folketellinga som ”fisker og kårmand”, med hadde ingen hest, ei ku, 6 sauer og en gris.

Fra 1867 var det innført omgangsskole i kommunene i Ofoten. Lærerne reiste rundt og var 3 veker på hvert sted, høst og vinter, mens de underviste i ei stue på en av gårdene. Rundt 1875 kom det en ung lærer som het Ole Nummedal. Han var en dyktig kar som blei godt likt. Bestemor mi (fødd i 1868) var svært begeistra for han. Men det slo nok ned som litt av ei bombe

Marion Ravn og Liv Bly ...

Kjenner du sammenhengen mellom Liv Bly som stammer fra Øverstua og Marion Ravn, sangartisten fra Lørenskog som en gang slo igjennom i jenteduoen ”M2M”? Ikke det! Da er det på tide at Austavinden klarer opp i saken!

For det første: Marion Ravn er et ekte medlem av Ravn-slekta på Vidrek. Mor hennes heter Reidun, og er datter av Helge Ravn, som igjen er sønn av Edvin Ravn. Edvin var barnefødt og bodde på Vidrek, og fikk 4 sønner og 3 døtre. Sønnen Helge jobba noen år på ferga over Skjomen, og bodde da ei tid i ei hytte han bygde på Løberg, sammen med kona Asbjørg.

Dattera Reidun blei født i denne tida. Men så fikk Helge jobb i Lødingen, og de flytta dit. Da Reidun voks til og stifta familie, bodde ho ei tid i Kvæfjord og Harstad. Deretter flytta familien til Lørenskog, og det var der Marion kom til verden. Og 12-13 år seinere blei Marion landskjendis som barnesangstjerne. I dag er ho jo en av de ledende sangartistene i Norge.

Og så var det linken til Liv Bly? Jo, far til Marions bestefar, Edvin, het Edvard Ravn. Han er med andre ord oldefar til Marion. Han var fødd i - og bodde i -

Lucas på Skogheim...

Her er Mathias og Lucas. Lucas er den nyfødte. Hilsen Geir og Anita på Skogheim

på Vidrek i 1880, da Margrete Mosling fikk brev fra Ole Nummedal, som da var i USA. Der inviterte han henne til å komme til Amerika for å gifte seg med han. Og slik blei det. Margrete reiste over, gifta seg med Ole - og blei altså etter hvert tippoldemor til Liv Bly.

Og Barthol? Barna hans, spesielt Johan, prøvde å få også han til å emigrere. Han emigrerte faktisk også, men kom tilbake etter kort tid, og levde resten av livet sitt på Vidrek som ”føderådsmann”, eller kårkall. Han døde rett etter århundreskiftet.

Martin

Marion Ravn

Mellastua, 20-30 meter fra Øverstua. Edvard blei født i 1864, og Margrete Mosling, rett over gjerdet, var fødd 4 år før, i 1860. Det betyr følgelig at tippoldemora til Liv og oldefaren til Marion var nabounger og lekekamerater på Vidrek på 1860- og 70-tallet! Der har vi linken. Ganske merkverdig korsen ting kan henge sammen i denne lille verdenen, eller?

Martin

Bortgang

Vidkun A. Ravn var født i Storsand, Øksfjord, Loppa i 1923, og vokste opp på Virak. Han var sønn av Karl og Gyda Ravn, og eldst i søskenflokk.

Han var bror til Edvard, Gerda, Aine og Karen. 15 år gammel dro han til Narvik for å søke hyre. Han var på sjøen under krigen, både i handelsflåten og sjøforsvaret. Han opplevde flere skipsforlis, og ved ett tilfelle ble han reddet av ei islandsk fiskeskøyte.

På Island traff han sin kone Lilja og der fikk de sine fire barn. De flyttet etterhvert til Norge og Bergen. Der fortsatte han tilværelsen med familien mens han

arbeidet og studerte. I området rundt Bergen levde og åndet han frem til han døde 27.06.13. Han rakk å feire sin 90-års dag en måned før.

Secret på Åsheim

Dette er vår Italienske frøken "Secret". Hun kommer fra My Star kennelen i Porto Garibaldi litt sør for Venezia. Secret var 3 1/2 mnd når hun kom til oss fra 18 grader pluss til 2 minus, snø og austavind her på Virak.

Hun stortrives sammen med sine "søsken", elgen og reven i skogen her på gården. Til sommeren skal hun også få dra på utstillinger i inn og utland sammen med Championene Myy og Gordon.

Hils på Leo!

Dette er Leo! Han er en zhihuahua fra Drag. Han er to år og 4 måned-er gammel og kom til Ragnhild Skogly i romjula i fjor. Her trives han godt. Han høres godt når det kommer folk til huset, men straks etterpå er han rolig og kosete.

Han er en liten kraftkar sammenliknet med veskehunder av samme type. Matmor kan opplyse om at han er bedagelig, men av og til prøver han å sjefe over katta -noe han ikke lykkes med. Han er ikke spesielt glad i snø, men går ut for å gjøre sine nødvendige ærender. Han spiser stort sett alt, men pølse er absolutt favoritten.

Litt for og fra de yngste

	LEVE	→			GUTTE-NAVN	↓	BY	→	IKKE UTE		
	MAGE	↙			INSTRUMENT	↓	SMELTE	↘			
	PÅLEG-GET	↘					PRØVE	↙			
										TØRT STED	TROND 2013
	GUTTE-NAVN						HVITT OG KALDT				PREPO-SISJON
	PRONO-MEN						IKKE NATTA				↓
		I BRØD-DEIGEN	NAM NAM								
			NARRE								
	FUGL	↙				SPISE		FØRST I ALFA-BETET	BUKT		ORDNER
		→						↓			
	KALDT OG GODT UHUI	↙									
	BÆR	↘									
			← VERKTØY								
				DYRET							
						DRIKK		JENTE-NAVN			
								← BJØRKE-BARK		RIKTIG	→

2013 fra naustdøra

2013 har som tidligere år, vært begivenhetsrikt sett fra fembøringstofta. Vi har vært på to langturer og hentet hjem heder og ære.

Det er nå tretten år siden Hildringstimen ble sjøsatt, og vedlikeholdsarbeidet avdekker stadig flere små overraskelser av typen «dette må tas», så pussen kommende vær blir litt mer omfattende enn før om årene. Her må felles inn og byttes noe råttent treverk, og motoren skal få seg en litt omfattenderunde. I år har vi vært på to langturer. Den første var den sedvanlige kombinasjonen av Skotpeisingen og Vestfjordseilasen der gemmelbåtdeltakerprosenten ser ut til å være stabil. Dette er tolvte året vi deltar, og

Regnværssvals på kaia i Sandnessjøen

det merkelige med denne helga i månedsskiftet juni/juli, er at været har vært identisk. Noen få år har vi kunne seilt hele veien over fjorden, men som regel har vi måttet ta årene fatt etpar timers tid. Og vinden har i alle disse årene vært nordøstlig. Samtlige år - og sol. Intet unntak i år. Ei helt super helg, der vi seilte inn til en andre plass på Skotpeisingen – slått av Vågar fra Kavelvåg med en stevnbredde, og samme på selve Vestfordseilasen. Vågar først og Hildringstimen like i kjølvatnet.

Midt i juli pakket vi og satte kursen for Forbundet Kystens landsstevne. Dette skulle vise seg å bli selve drittvrøken denne sommeren. Vi brukte akkurat ei uke på turen nedover. Stiv kuling rett i nesa, og det regnet så kraftig at det var umulig å styre båt uten

Masta røyses for ny sesong ved vorren på Vidrek

slalombrillene jeg hadde på lur. Innafor Landego var sjøen så ille at den stadig slo over baugen. Kristine og Ingrid var med på hele turen, og jeg var redd for at opplevelsen skulle bli så lite morsom, at de skulle få stygga for hele båtlivet. Men de holdt ut med godt humør hele veien. Fine strandhugg hver kveld, med sosial omgang med likesinnede gjorde nok sitt for at opplevelsen ble bra – været til tross. Vi får jo sett steder og folk som vil aldri ville opplevd ellers, når vi reiser på denne måten. Blixvær, Støtt, Røtøy, Fleinvær, Gåsvær, Lurøy, er navn man jo ellers bare ser på kart. Vel fremme i Sandnessjøen, opplevde vi en komite som gjorde alt i si makt for å gjøre uværet til en god opplavelse for de vel hundre og femti båtene som var ankommet fra sør og nord. Mengden med åpne båter var ikke helt det samme som tidligere stevner, noe været måtte ta skylda for. Men det var likevel et 40-talls båter som lå klar på startstreken til regatta

Litt av et skue når hundrevis av tradisjonsbåter møtes til treff

på lørdag . for øvrig de eneste 4-5 timene uten regn på denne turen. Men det var god bør, og det er jo selvfølgelig med brystet godt frampå at jeg forteller at Hildringstimen vant fembøringsklassen, som hadde et tItalls deltakende båter – både nordlandsbåter og staværinger. God båt og godt mannskap.

Heimovturen gikk radig med kun to mannskap om bord. Etter å ha sendt jentene heim med Hurtigruta, startet vi motoren og gikk nonstop til Kjerringøya. 28 timer tok turen. Der tok vi oss noen timer søvn, og våkna opp til det sommerværet vi kommer til å huske sommeren 2013 for. Æventyrvær! – Blankstille Vestfjord og sol fra skyfri himmel.

Sånn ble altså resten av sommeren. Vi fikk mange fine småturer og koste oss om bord, før høsten kom og tid for oppsetting. Også i år gikk dette bokstavelig talt på skinner. Den nye grindvorren er uvurderlig. Vi legger til og lempet ballasten på vorren. Legger ned masta, og får båten på vogna. Hele denne oper-

asjonen tar ikke mer enn en times tid. I år var også Tore Kongsbakk på tur bortom i fjæra og tok et tak. Hyggelig det.

Så er det bare å vente på neste sesong. Heller ikke i år blir det Lofottur på oss. Det er for mye vedlikehold som må gjøres før vi setter ut, og vinterarbeid med slikt blir for hustrig. Dessuten er jeg i ferd med å ta PED som student på halvtid, så tida strekker ikke til. I mellomtida får vi bare kose oss med minnene og bildene fra sesongen som gikk. I naustet passer musa og nissen på så lenge.

Ha ei fredelig høytid alle sammen
Anders og Sølvi

Gjenopptatt attåttnæring i bygda?

Denne flokken kunne vi besku på Skråpen her før jul. Det var nok mange som lurte på om Ivar hadde slått seg inn på ny næring når han nå er blitt pensjonist.

Reindrift som attåttnæring var faktisk mer vanlig enn vi tror. Sytingsrein, aktarein eller al-rein (samisk: geahččoboazu) var vanlig her i området på 1800-tallet.

Dette var rein som var eid av fastboende og merket med deres reinmerke, men som ble passet sammen med reindriftssamenes flokker. De fastboende tok ut slakt av egen rein og betalte med sytingslønn, som kunne være penger, småvarer

eller tjenester som reindriftssamene trengte. På den måten hadde både de fastboende og reindriftssamene nytte av sytingsreinen.

Kanskje det var Ivar's sytingsrein som var kommet heimom for å ta seg et måltid på heimmarka. I hvert fall så det ut til at de fant mat i godt monn der på Skråpen.

...eller var de bare der og ventet på seletøyet sitt for å ta fatt på årets rundtur med pakker til fjærn og nær...?

-Anders

Minneord - Ase Røren

Åse Røren ble født i 1926 i Målselva. Da hun var åtte år kom hun og mamma Dagny flyttende til Narvik. Dagny var tjenestejente hos Einar Deschington, og ble etterhvert gift med han. Ettersom Einar hadde sommerhus på Virak, tilbragte Åse mye tid her i bygda. Åse ble gift med Oscar Røren og bosatte seg i Narvik. Tilsammen hadde de barna Per, Britt og Ola. Per har hytte på Virak. Åse og Oscar tilbragte mye

tid på hytta si i Rånbogen. Med årene fikk de åtte barnebarn og tre oldebarn. De bodde mange år i Industriveien før de flyttet til Alléen. Etter to uhell som endte med brudd først i den ene hofta og deretter i den hofta, samt operasjon, døde Åse i august i år.

Ivar trer inn i pensjonistenes rekke

Etter om lag 40 år som skiftarbeider på LKAB, kan Ivar Ravn senke skuldrene og la nattskift være nattskift. Han er blodfersk pensjonist og kan bruke tida som han vil. Han har også arbeidet med Narvik kirkegårdsservice siden tidlig på 90-tallet. Nå får han dagene til å gå med vedtilvirking på Virak. Det skjer stadig små endringer, og nå har han fått lagt inn lys i hallen. For øvrig arbeider han med å kultivere fiskevann sammen med Svein Ravn. Det er et arbeid som må opprettholdes over tid, og da vil resultatene komme etter hvert. Austavindens redaksjon ønsker Ivar mange gode år med meningsfylte dager og god helse.

Ivar Ravn som glad pensjonist. Vi kan gjette at vedstablene på Vidrek kommer til å tilta i størrelse

Vi gifta oss

Vi gifta oss 21. september 2013 i Kjøpsvik kirke. Dagen ble feira i Kjøpsvik.

Ole Magnus Olsen og Marita Fagernes.
Austavinden gratulerer!

Bædi på Sildvikhøgda

Da er det snart jul igjen og i år blir det noen skriblerier fra Sildvikhøgda. Det er ei stund siden sist, men det får lefseproduksjonen ta skylda for.

Vi stuller og steller her ute, har fått nytt tak på huset og renoverert innvendig i stue og kjøkken. Det er veldig godt å ha det gjort.

Husdyrholdet har øka litt på, for i fjor høst ankom det 5 villsauver fra Skjomnes. De er ikke så ville som navnet tilsier, og er utrolig glad i brød. Det bruker vi bevisst for at de skal komme til oss og det går veldig greit for de har blitt riktig så tamme.

Toril og Gunnars nye firbeinte venner

Villsauver er veldig nøysomme og skal egentlig ikke fores med brød og godbiter, for da blir ikke smaken på kjøttet som den skal være. Det er ikke aktuelt med slakting på veldig lenge, for vi skal bruke dem som gartnere for å få tilbake kulturlandskapet. Det har vist seg at beitinga i sommer har det vært så som så med, for de vil helst ikke forlate det trygge området rundt sauefjøset sitt uten følge. Det er tydeligvis noe som har skremt dem skikkelig. Jervespor er observert flere ganger oppe i haugene her, så det er tydelig at han har sjekket området.

Gunnar har laget et transportabelt sauefjøs hvor de er inne på natta. Det er for at de ikke skal være så fristende for gaupa eller andre rovdyr. På dagen går de inn og ut som det passer dem, og regner det eller sner det passer det dem best å være inne. Vi forer inne med høy og brød så det er trengsel i døra når alle skal inn samtidig for å spise.

Dette er et sjeldent syn om dage - årn'tlige hæsjer

Vi hesjer fremdeles og årets produksjon går til saue-ene. Slotta starta i månedskiftet juli/august og etter et par uker fikk vi høyet tørt. Det ble kjørt inn en fredag og låven ble full av høy.

Ellers har vi begge hestene fremdeles. Princen til Kathrine blir 29 år til våren og til tross for alderen er han fortsatt sprek og lett på foten. Hønsehuset er tomt fordi hønsene var blitt så gamle, og vi får se om det blir nye kyllinger til våren.

Vi vil ønske Austavindens lesere ei god jul og et godt nytt år.

Hilsen Toril og Gunnar

Her kan Gunnar kose seg med middagsluren sin...

Nytt fra grendelaget

I 2013 ble det avholdt 12 styremøter, samt årsmøte og medlemsmøte. På årsmøtet/medlemsmøtet i februar var det 12 fremmøtte utenom de tre fra styret.

Styret består fortsatt av Anita Ravn, Anita Jenssen, Trond Østrem, Kjell Olav Ravn og Torgunn Olsen. Foruten om faste punkter på styrets agenda, har arbeidet i år vært fokusert på på vannskaden, samt salget/overtakelsen av grendehuset. Største arrangementet i år var julemessa i november.

Kommunen opprettet skadesak på vannskaden etter påtrykk fra grendelaget. De fikk gjort ei taksering av skaden som i første omgang kom på 50 000 kroner. Deretter ble det gjort en ny taksering som kom på 100 000 pluss. Dette fikk ikke kommunen dekt på forsikringa si og vi forhandler om en annen overtakelsesform på grunn av skadene.

Grendelaget har sagt ja til å overta grendehuset, men salgsprosessen har stått stille i lang tid. Kommunen har ikke foretatt seg noe angående tomteforholdene. Anita Ravn har vært i kontakt med etterkommerne av grunneierne og har holdt denne saken varm. De ønsker fortsatt å gi oss eiendommen, men vil forsikre seg om at papirene ikke blir utstett på kommunen. Til forskjell fra tidligere i prosessen, trenger ikke grunneierne å gi tomte til kommunen først, men kan nå overføre eiendommen direkte til oss. Nå er det kommunen som må foreta seg de neste trekkene. De bør ta kontakt med etterkommerne og lage klart papirene til overtakelsen.

Vi i grendelaget anså det som viktig å få gjort noe med vannskaden før den utviklet seg enda mer. Ei stor bør ble løftet av skuldrene da vannskaden på taket ble utbedret i løpet av høsten. Arbeidet ble ledet fra styret og ble gjort med hjelp av blikkenslager og folk fra bygda. Denne utbedringen har laget kostet selv.

I tillegg ble den gamle ytterdøra med vinduer erstattet med ny flott dobbeltdør og alarmen installert på nytt. Kroken på venstre side av inngangen er foreløpig fått nye bord. Dette også gjort av bygdefolk og folk knyttet til bygda. Nærmere beskrivelse av grendehuset finnes anna plass i bladet.

En lørdag i april hadde vi vaskedugnad på grendehuset. Noen vasket andre dager og krysset av på lista som var hengt opp i forkant. Det er kjøpt inn nytt kjøleskap til grendehuset.

Det ble også gjort service på begge varmepumpene i høst og batteri i alarmen ble skiftet.

Året forøvrig ble startet med juletreffest i januar. Det møtte opp 45 stykker, over halvparten var barn. Her var det god stemning! Styret arrangerte kafè i vår, der vi spiste opp resten av lapskausen etter julebasaren. Trond Østrem underholdt med sang og musikk, og det ble avholdt et åresalg. Det var koselig for de som møtte opp, men det hadde vært ønskelig med flere tilstede. Første desember hadde vi adventskafe. I tett snødrev var det 23 små og store som fant veien til grendehuset. Der drakk vi kaffe og spiste kaker. Trond Østrem og Kjell Olav Ravn bidro med sang og gitar/ukulelespill. En runde med årer krydra stunden og vi hadde en riktig trivelig adventskafè.

I mai ble det avholdt rusken. Det var 15-20 personer som møtte opp i godt vær. Noen plukket søppel langs Æ6 i forkant da dette passet bedre. 17. mai ble feiret på tradisjonelt vis med tog fra Gjerdhågsvingen til grendehuset. I godt vær gikk folk fra svingen til skolen. På grendehuset var det laget et koselig og flott arrangement, men dessverre var det lite folk sammenliknet med tidligere.

Barnegruppa og husflidsgruppa har stått for jevn aktivitet i vår og høst. Barnegruppa har møttes hver uke. Husflidsgruppa har møttes annenhver uke.

Julebasaren gikk av stabelen lørdag 9. november. Da-gen kom med bra vær og dørene var åpen fra kl.11.00 til 16.00. Kort sagt var det kul på veggene fra det åpnet til det stengte. Både gamle og nye fjes dukket opp, og de så ut til å kose seg. I år hadde vi også en runde med amerikansk auksjon. Det var hektisk på alle hold, men vi er veldig fornøyd!

Vi har fått 2500 kroner til barne- og ungdomstiltak fra kommunen.

Utleie av grendehuset har vært på det jevne i år med mest utleie på våren. Berit Olsen har vasket grendehuset etter utleie til utenbygdsfolk. Bygdefolket trenger ikke betale for vasking, men kan få det vasket mot betaling. Dette ser ut til å fungere bra.

Grendelaget har skrevet brev til kommunen der vi

foreslår alternativt bruk av spillemidlene. Se eget avsnitt om dette en anna plass i bladet.

Vi vet at utfordringene vil bestå i å ivareta huset, samt å være folk nok til å drive aktiviteten i grendelaget. Det blir spennende å se hvordan veien videre blir.

Styret vil takke for innsatsen som har vært gjort i år, og håper på et konstruktivt 2014!

Leder og sekretær

Juletreffest på Grendehuset

28. desember kl 16.00

Ta med matfat og nissepakker merket med navn til de som skal få.

Vi møtes til trivelig ettermiddag på grendehuset

-Komiteen

Her er Tiril

Idun Sørli Gya har sendt oss bilde, og sier:

Her er et bilde av Didrik Olai og Tiril :) Som du ser av bildet er Tiril veldig flink og stolt storesøster!!!

Han ble altså født 30.09.

Årets jubilarer

Vi har gleden av å gratulere følgende:

- Alma Ravn 80 år
- Edith Larsen 90 år
- Stein Indregard 70 år.

- Torgunn Olsen 40 år.
- Vigdis Lind (Indregard) 60 år
- Arne Kongsbakk 90 år
- Fred Lia (Larsen) 50 år

På friske føtter

Til våren kan bygda også skilte med en fotterapeut. Synnøve Lundberg er allerede en dreven fotpleier og har bare noen få samlinger igjen før hun har fullført en treårig utdannelse, til glede og lindring for mange vonde føtter.

Etter hvert håper hun å gjøre et levebrød av det, men for øyeblikket er det fullt fokus på studiene, som er en kombinasjon av teori og praksis. I tillegg til riktig muskelbruk, har hun greie på riktig fottøy, såler og andre tilpasningsmidler. Føttene henger sammen med resten av kroppen, så hun har lært mye om andre deler av kroppen, om ganglag og holdning, og om ulike sider ved somatisk medisin.

Det kan være mange grunner til plager i føttene, noe som leder tankene mine over til mannen som var allergisk mot svarte lakksko. Hver gang han våknet på sofaen med lakkskoene på seg, hadde han vondt i hodet.

Spøk til side. Synnøve har allerede en praksis som hun kaller "Våre føtter", og hun tar noen kunder i ny og ne. Det hender at folk kommer til Holtvika, men stort sett er det hun som kommer heim til kundene. De setter stor pris på det, og dette gir henne et lite fortrinn i et marked hvor det allerede er et titalls fotterapeuter i distriktet.

Hennes omreisende pleie er høyt verdsatt blant mange eldre som ikke har så lett for å komme seg av gårde til en fotklinikk.

Vi får håpe at vår fremtidige fotterapeut får mange kunder og en livskraftig praksis. Det er alltid godt å ha flere bein å stå på, for ikke å snakke om føtter. Lykke til, Synnøve!

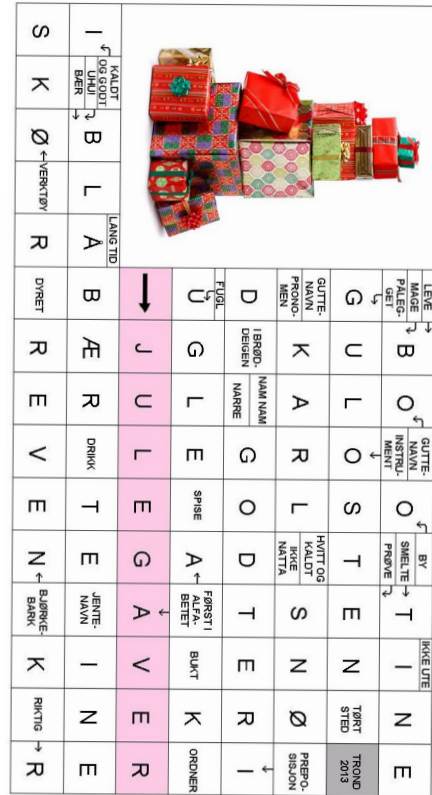
Trond

Løsninger

Fem feil

På bildet til høyre mangler:

- Grein på trerota
- Prislapp på topplue
- Merke på skoeske
- Ansikt på nisse
- Dekor på grytklut

		Ø		I		R		A	P	
→	V	E	L	S	I	G	N	A	↶	
	T	E	L	E	F	O	N		U	D
		L	I		O		U	B	L	U
	I	S	S	E		Y		E	A	↓
	R	E	A	L	I	T	E	T		D
				G	O	R	I	L	L	A
	B		M			T	Y		R	A
	J	U	V	E	L	E	R		C	A
	A	N	E	R			A		E	N
		N	I	S	S	E	L	A	N	D
	O	S	E		N	O	T	A	T	
	L	O	N	D	O	N		R	S	K
		L		N	R		L	E	N	
	V	I	R	A	K		A	Y	T	E
		D	E	L	E		S	A	K	
			N	↑	S		S	K	O	L
	B	H		R	O	K	O	K	K	O
		E	L	E	V		A	T	V	
	P	R	Ø	V	E	T	U	R		O
	A	R	N	O		Ø	L		P	R
		E	N	↶	S	Y	L	↶	U	D
	Ø	S		I	N	D	E	K	S	
	K		F	A	U	N		S	O	R
	M	O	N	A	R	K		B	E	G

Telefonliste for bygda

Navn	Telefon	Mobiltelefon	Epost
Bjerkelund, Randi og Alf-Harald	76959671	97673056 (R), 90580809 (AH)	alfbjerkelund11@gmail.com
Bjerkelund, Øystein		46420010	bjerkelund.dragrace@gmail.com
Brink, Arne og Gerd	76959635	99407242 (G)	
Dahl, Olga	76959614		
Eidissen, Anne-Berit Søfteland og Gaute	76959653	95883423 (AB), 91515557 (G)	aberits@gmail.com
Eilertsen, Ingebjørg og Osvald		90125037 (I), 99033401 (O)	osvald.eilertsen@gmail.com ingebjorg.eilertsen@gmail.com
Eilertsen, Svein Yngve		91767715	svein.eilertsen@gmail.com
Skogly, Ragnhild		95069470 (R)	
Hansen, Geir Erik		99306121	
Hansen, Gunnar Leif og Toril Rannheim		911 34 493 (T), 93851011 (G)	guhans5@online.no
Hansen, Monica		41474742	monica@ascas.no
Indregard, Ingrid How og Martin		41557932 (I), 90772497 (M)	ingrid@helsekvalitet.no martini@online.no
Indregard, Rønnaug		99165924	rindre@online.no
Jensen, Anita	76951402	91879889	jensenanitae@gmail.com
Jensen, Trond		99018996	virak41@gmail.com
Johansen, Anne-Lie		40721287	anne-lie.johansen@virak.no
Johansen, Lill Ann og Øystein		90937667 (Ø), 40465967 (LA)	krekenes@live.no
Kongsbakk, Anna	76958151	472 47 237	
Larsen, Gunn og Torfinn	76959632	91154217 (G), 90726025 (T)	torf-la@online.no
Lundberg, Synnøve og Bjørn		46936665 (S), 95203449 (B)	synlundb@online.no
Løkken, Ole Kristian	76944603	91573724	spole@online.no
Olaussen, Vera	76944603	90614787	veraola@online.no
Olsen, Berit	76959640	92293352	berit.olsen45@gmail.com
Olsen, Olga	76941474	97475405	
Olsen, Torgunn	76959640	97187286	torguno@online.no
Overvåg, Liv og John Martin		96238642 (L), 91371873 (JM)	
Pettersen, Vera Ravn		95242549	vera-hrp@hotmail.com
Ravn, Anita Didriksen og Svein	76959661	94838916 (A), 47285686 (S)	anitaravn@live.no, sve_rav@hotmail.com
Ravn, Børge Johnny		90542874	
Ravn, Kjell-Olav		90997316	kor@virak.no
Rønning, Brita og Embret	76959644	976 52 883 (E); 907 85 535 (B)	embret.ronning@gmail.com, brita.ronning@gmail.com
Røssås, Gerd og Jan	76959622	41638457 (G); 97513070 (J)	
Sandvoll, Erlend J.		92622133	erlend.sandvoll@gmail.com
Sjøseth, Mads-Iben		99007049	madsiben@hotmail.com
Skogly, Roar		992 51 593	roar.gundersen15@gmail.com
Solberg, Thor Ivar Morten		41474741	thor-ivar@ascas.no
Solli, Frank	76951402	90934296	frankgsolli@gmail.com
Solum, Anita		99306116	anita.solum@hotmail.com
Østrem, Trond		99317710	trond.ostrem@hin.no